EESTI ADVOKATUURI JUHATUS
ISTUNGI PROTOKOLL

16. juuni 2026. a nr 12
Tallinn

4.3 A avaldus vandeadvokaadi eksamile lubamiseks

A on 27.05.2026 esitanud avalduse lubamaks teda 2026. aasta II poolaasta või alternatiivselt 2027. aasta I poolaasta vandeadvokaadi eksamile AdvS § 26 lg 1^1 alusel. Viidatud sätte kohaselt võib advokatuuri juhatus lubada isiku vandeadvokaadi eksamile juhul, kui ta on vähemalt ühe aasta järjest tegutsenud vandeadvokaadi abina. Käesoleval juhul ei ole taotlejal avalduse esitamise seisuga nõutav üheaastane tegutsemise staaž vandeadvokaadi abina täidetud.

Taotleja on seisukohal, et AdvS § 26 lg 1^1 puhul võimaldab normi eesmärgipärane ja süsteemne tõlgendamine käsitada nimetatud nõuet materiaalõigusliku kvalifikatsiooninõudena vandeadvokaadiks saamiseks, mille sisuline eesmärk on tagada piisav praktiline ettevalmistus enne kutsenimetuse omistamist. Advokatuuriseadus ei keela otsesõnu vandeadvokaadi abil varasemalt eksami sooritamist. Aastane nõue on materiaalne kvalifikatsiooninõue vandeadvokaadiks saamiseks, mitte tingimata eksami sooritamise formaalne eeltingimus, kui kutse omistamine toimub alles pärast nõude täitumist. Üldreegli puhul (AdvS § 26 lg 1) ei ole seaduses sõnaselgelt sätestatud, et eksamit ei või teha enne kolmeaastase staaži täitumist. Taotleja selgitab, et arvestades, et eksamid toimuvad harva ja nende tegemise võimalused on piiratud ning et tema puhul täitub aastane staaž 2026. aasta II poolaasta eksamiperioodi ajal või vahetult pärast seda, palub ta kaaluda kaalutlusõiguse kasutamist ning hinnata, kas selline tõlgendus on võimalik koostoimes AdvS § 26 lg 1 ja 1^1 sõnastusega.

Eeltoodust tulenevalt taotleb avaldaja esmalt tema lubamist 2026. aasta II poolaasta eksamile tingimusel, et talle ei omistata eksami sooritamise korral vandeadvokaadi kutset enne vandeadvokaadi abina ühe aasta tegutsemise aja täitumist 07.10.2026. Juhul kui juhatus ei pea seda võimalikuks, taotleb ta alternatiivselt lubamist 2027. aasta I poolaasta eksamile.

Juhatus selgitab, et kodukorra § 11 lg 2 kohaselt peab advokaat kõrgema kutsenimetuse saamise avalduses kinnitama, et ta vastab vastava kutsenimetuse saamiseks esitatavatele nõuetele. Seega peavad eksamile lubamiseks olema kõik nõuded täidetud avalduse esitamise hetkeks. Sama seisukoha on juhatus kujundanud ka varasemas, 11.08.2020 tehtud otsuses ning ei näe põhjuseid sellest praktikast kõrvalekaldumiseks.

AdvS § 26 lg-s 1 ja lg-s 1^1 sätestatud staažinõude eesmärk on tagada, et advokaat on piisavalt praktiseerinud ning tal oleks võimalik sooritada edukalt vandeadvokaadi eksam ning tegutseda vandeadvokaadina. Seadusest ei tulene võimalust lubada isikut eksamile tingimuslikult või etteulatuvalt enne nõuete täitmist. Eksamile lubamise eeltingimused peavad olema täidetud taotluse esitamise hetkel ning seadus ei näe ette erandit, mis võimaldaks eksami sooritamist enne nõuete täitmist.

Samuti ei ole juhatusel alust lubada isikut eksamile ajaliselt ette. Avalduse esitamise ja eksami toimumise vahele võib jääda mitme kuu pikkune periood ning juhatusel ei ole võimalik läbivalt kontrollida, kas vahepealsel ajal enne eksami toimumist on ilmnenud asjaolud, mille kohaselt advokaat ei vastaks enam kõrgema kutsenimetuse saamiseks esitatavatele nõuetele. Sealhulgas

võib advokaat oma liikmesuse peatada ning sellisel juhul puudub juhatusel võimalus tagada, et kõik nõuded on eksami toimumise ajaks katkematult täidetud.

Kutsenimetus antakse juhatuse otsusega ning kuna juhatuse otsuse kuupäev ei ole eelnevalt kindlalt planeeritav, ei ole juhatusel võimalik teha ka otsust eksamile lubamise kohta olukorras, kus seaduses sätestatud staažinõue täitub alles tulevikus, mitte ei ole täidetud eksamiavalduse esitamise päevaks.

Lähtudes eeltoodust jätab juhatus rahuldamata taotleja avalduse lubamaks teda 2026. aasta II poolaasta või alternatiivselt 2027. aasta I poolaasta eksamile, kuna 27.05.2026 esitatud taotluse esitamise hetkel ei ole nõutav abina tegutsemise staaž täidetud.

Advokaadil tuleb soovi korral 2027. aasta I poolaasta eksamile lubamiseks esitada uus eksamiavaldus pärast seda, kui nõutav üheaastane vandeadvokaadi abina tegutsemise nõue on täidetud.

Juhatus

O T S U S T A S:

Mitte lubada A-d 2026 II poolaasta ega 2027 I poolaasta eksamile.